

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale).

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

Alexa Stancu Stancu
Rosea Veronica Rosea
Rosea Roman Rosea
Chiriac Yose

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>156</u>	
" <u>28</u> "	<u>05</u> 20 <u>24</u>
Ora	

LEGE
pentru modificarea unor acte normative
(declararea averii și a intereselor personale)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Art. 278¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.285–294, art. 436), cu modificările ulterioare, se completează cu enunțul: „În cazul contestării actului de constatare, Autoritatea Națională de Integritate poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.”.

Art. II. – Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230–232, art. 840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 25 alin. (2), lit. e) se abrogă;
2. La art. 45 alin. (6), lit. a) se abrogă.

Art. III. – Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245–246, art. 511), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 4 alin. (4) cuvântul „anual” se exclude.
2. La art. 7:

alin. (1):

lit. c) va avea următorul cuprins:

„c) efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute legal și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul deținerii mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate;”

lit. e¹) va avea următorul cuprins:

„e¹) informează organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a acestuia cu privire la încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în baza unui act de constatare definitiv.”

se completează cu lit. g) cu următorul cuprins:

„g) elaborează politici în domeniul integrității.”

alin. (2):

lit. c) se abrogă;

lit. i) va avea următorul cuprins:

„i) ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție care derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.”

alin. (3):

lit. a) cuvintele „în plenu” se exclud.

lit. i) va avea următorul cuprins:

„i) prezintă, în termen de 5 zile lucrătoare, informația privind lipsa interdicției de a ocupa o funcție publică ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate.”

3. Art. 8 alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Structura și efectivul-limită ale Autorității Naționale de Integritate sunt aprobate printr-o hotărâre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Autorității Naționale de Integritate.

4. Art. 9 alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea este condusă de un președinte, asistat de un vicepreședinte. Președintele este numit în funcție de Președintele Republicii Moldova la propunerea Consiliului de Integritate. Vicepreședintele este numit în funcție de Președintele Republicii Moldova la propunerea președintelui Autorității.”

5. La art. 11:

alin. (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Concursul pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității constă din proba interviu public, cu acordarea punctajului.”

aliniatele (8) și (9) se abrogă.

6. La art. 12:

alin. (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Membrii Consiliului au obligația să se abțină de la exprimarea publică a convingerilor lor politice și de la orice alt comportament care poate dăuna imaginii Consiliului sau a Autorității.”

alin. (7):

lit. d) va avea următorul cuprins: „d) aprobă programul de dezvoltare strategică și planul de activitate al Autorității”.

lit. d¹) se abrogă;

lit. f) și g) cuvintele „și vicepreședintelui” se exclud;

lit. g¹) se abrogă;

lit. l) va avea următorul cuprins:

„l) examinează și soluționează conflictele de interese ale președintelui Autorității.”

7. Art. 13:

la alin. (1) cuvintele „unei propuneri din partea Consiliului” se substituie cu cuvintele „propunerii de numire”;

la alin. (3) cuvântul „Consiliul” se exclude;

la alin. (4) cuvintele „sau de vicepreședinte” se exclud;

se completează cu alin. (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de Președintele Autorității și numai în cazul existenței unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă sau de încălcare de către candidat a legislației.”

8. La art. 14:

alin. (1):

la lit. f) cuvântul „strategia” se substituie cu cuvintele „programul de dezvoltare strategică”;

se completează cu lit. f²) cu următorul cuprins:

„f²) aprobă formularul Declarației de avere și interese personale;”;

la lit. o) cuvântul „anual” se exclude;

alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cadrul verificării prealabile a sesizărilor și procedurilor de control vicepreședintele are următoarele atribuții:

a) dispune, în cauzele complicate sau complexe, prin decizie motivată, exercitarea controlului de către un grup de inspectori de integritate;

b) soluționează abținerile și recuzările inspectorilor de integritate;

c) verifică dosarele de control, documente, materiale și alte date cu privire la activitățile desfășurate;

d) dă indicații scrise motivate, obligatorii pentru inspectorii de integritate;

e) avizează proiectele proceselor-verbale de inițiere și de refuz al inițierii controlului, precum și proiectele actelor de constatare;

f) revocă, prin decizie motivată, procesele verbale de refuz în inițiere controlului și actele de constatare ale inspectorilor de integritate;

g) dispune reluarea controlului dacă revocă actul de constatare.”

la alin. (3¹) primul enunț va avea următorul cuprins: „Vicepreședintele Autorității exercită și alte atribuții prevăzute la alin. (1), stabilite de președintele Autorității.”

alin. (4) se abrogă.

9. Articolul 17 alin. (1) după cuvintele „prin concurs” se completează cu cuvintele „sau prin transfer”;

alin. (2) după cuvintele „prezenta lege și” se completează cu textul „are drepturile, obligațiile și garanțiile prevăzute de”;

se completează cu aliniatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Inspectorul de integritate se subordonează inspectorului de integritate șef și vicepreședintelui Autorității.

(5) Inspectorul de integritate șef și vicepreședintele Autorității organizează, controlează, monitorizează și evaluează exercitarea conformă a atribuțiilor de serviciu de către inspectorii de integritate”.

10. Art. 18

la alin. (2¹) textul „conform Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice” se substituie cu cuvintele „de către Centrul Național Anticorupție”;

alin. (3) cuvintele „Desfășurarea probelor din cadrul concursului se monitorizează și se înregistrează video” se exclud;

se completează cu alin. (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de inspector de integritate se poate face și prin transfer a angajaților din cadrul Procuraturii Generale, Procuraturii Anticorupție, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze speciale, Centrului Național Anticorupție, Curții de Conturi și instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor,

în situația în care aceștia corespund condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2) și dețin funcția de procuror, consultant al procurorului, auditor public, ofițer de urmărire penală, ofițer de investigații, inspector fiscal, inspector vamal, inspector din cadrul Inspecției Financiare și funcționarii publici din cadrul Autorității.

(3²) Conform alin. (3¹) pot fi angajați cel mult jumătate din funcțiile vacante de inspector de integritate. Candidații pentru transfer sunt supuși verificării de către Centrul Național Anticorupție.”

11. La art. 19:

la lit. a) cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins: „participă în grupuri de lucru în cauze complicate care au un grad sporit de complexitate;”;

la lit. d) cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

lit. f) se abrogă;

se completează cu lit. i) cu următorul cuprins:

„i) desfășoară alte activități prevăzute de prezenta lege.”

12. Art. 20:

alin. (1) se completează cu lit. f) și g) cu următorul cuprins:

„f) să întreprindă alte măsuri neinterzise de lege pentru a acumula informații relevante pentru verificare sau control.”

g) să refuze, în scris și motivat, executarea indicațiilor vicepreședintelui Autorității pe care le consideră ilegale.”;

alin. (2) se completează cu lit. f) cu următorul cuprins:

„f) să întreprindă alte măsuri necesare pentru verificarea deplină a tuturor aspectelor esențiale pentru verificare sau control.”;

alin. (3) și (4) se abrogă.

13. Art. 23 alin. (7) se completează cu lit. b¹)-b³) cu următorul cuprins:

„b¹) muștrare aspră;

b²) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decursul a doi ani;

b³) retrogradarea în funcție și/sau în grad de calificare.”

15. Articolul 24.

la aliniatul (1) după cuvântul „eliberării” se completează cu cuvintele „sau demisiei”;

alin. (2):

se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) în cazul evaluării performanțelor cu calificativul nesatisfăcător, inclusiv în perioada de probă;”.

se completează cu lit. g) cu următorul cuprins:

„g) în cazul în care rămâne definitiv actul de constatare care prevede încetarea funcției;”

14. Art. 26:

În titlul articolului, cuvintele „Etapele controlului” se substituie cu cuvântul „Controlul”;

în textul articolului, textul „verifică declarațiile de avere și interese personale, iar în cazurile prevăzute de prezenta lege,” se exclude.

15. Art. 27 se abrogă.

16. Art. 28 alin. (2) va avea următorul cuprins:

„2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare făcută de președintele ori vicepreședintele Autorității sau de inspectorul de integritate, în baza informațiilor publice, a informațiilor ce au devenit cunoscute în urma exercitării atribuțiilor, a sesizărilor și a criteriilor de risc de identificare a declarațiilor. Sesizarea privind inițierea controlului din oficiu se distribuie conform art. 30, care se aplică în modul corespunzător, și se verifică prealabil conform art. 31.”

17. La art. 29 alin. (1) textul „, prin fax” și „ori în mod verbal, sesizarea fiind consemnată într-un proces-verbal” se exclude.

18. Art. 30:

la alin. (1) cuvintele „în ziua înregistrării” se substituie cu textul „în cel mult 2 zile lucrătoare de la data înregistrării”.

alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Redistribuirea sesizărilor și a dosarelor de control nefinalizate se face în următoarele cazuri:

a) imposibilitatea inspectorului de integritate de a-și exercita atribuțiile timp de cel puțin 30 de zile, în cazul verificării prealabile;

b) admiterea abținerii a inspectorului de integritate;

c) suspendarea din funcție a inspectorului de integritate;

d) conflictul de interese al inspectorului de integritate;

e) revocarea actului de constatare;

f) demisia sau eliberarea din funcție a inspectorului de integritate.

Se completează cu aliniatul 3 cu următorul cuprins: „(3) În cazul redistribuirii sesizărilor și a dosarelor de control nefinalizate, în temeiul prevederilor alin. (2), începe a curge un nou termen prevăzut de prezenta lege.”

19. Art. 31 se completează cu alin. (3) cu următorul cuprins:

„(3) Procesul-verbal de inițiere a controlului nu se supune niciunei căi de atac”.

20. Art. 32:

la lit. e) textul „procesul-verbal menționat la art. 27 alin. (8) și” se exclude;

se completează cu lit. f) cu următorul cuprins:

„f) să acorde acces inspectorului de integritate și evaluatorului contractat de Autoritate la bunurile supuse evaluării.”

21. La art. 33:

alin. (2) - (5) vor avea următorul cuprins:

„(2) Cel puțin 40% dintre controalele de avere și interese personale finalizate în decursul unui an calendaristic vor viza persoanele cu funcții de demnitate publică.

(3) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică aspectele menționate la art. 7 alin. (1) lit. c) pentru durata deținerii calității de subiect al declarării averii și intereselor personale, inclusiv pe perioada suspendării acesteia. Controlul poate fi inițiat oricând în perioada deținerii calității de subiect al declarării averii și intereselor personale, precum și în decurs de trei ani de la încetarea acestei calități.

(4) Controlul se extinde asupra averii membrilor de familie și a concubinului/concubinei persoanei supuse controlului. Dacă există aparența că

bunurile persoanei supuse controlului au fost înregistrate pe numele altor persoane, controlul se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane.

(5) Dacă subiectul declarației a indicat împrumuturi, venituri și bunuri obținute din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se va extinde și asupra creditorului, donatorului și comodantului.”;

la alin. (9) cuvintele „documentele și informațiile solicitate” se substituie cu cuvintele „informațiile sau dovezile convingătoare”;

la alin. (10) după cuvântul „obținute” se completează cu cuvântul „legal”, iar după cuvintele „informațiilor sau dovezilor” se completează cu cuvântul „convingătoare”.

alin. (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Dacă nu poate clarifica neconcordanțe esențiale dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor declarate, precum și a bunurilor nedeclarate de către subiectul declarației, inspectorul de integritate dispune evaluarea acestora. În cazul refuzului accesului la bunurile supuse evaluării, inspectorul va pune la baza controlului valoarea maximă pentru un bun similar stabilită de evaluator.”

alin. (14) se completează cu propoziția: „Termenul efectuării controlului se suspendă conform Codului administrativ al Republicii Moldova.”

22. Art. 34:

la alin. (1), după cuvântul „obținute” se completează cu cuvântul „legal”, iar cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute legal, cheltuielile realizate și averea dobândită, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.”

se completează cu aliniatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Dacă constată includerea în declarația de avere și interese personale a datelor incomplete sau eronate, inclusiv a veniturilor inexistente, care a rezultat în nedeclararea corespunzătoare a averii sau a veniturilor în valoare ce depășește două salarii medii lunare pe economie, inspectorul de integritate inițiază procedura contravențională și aplică sancțiunea contravențională.”;

la alin. (6) cuvintele „poate solicita” se substituie cu cuvântul „solicită”.

23. Art. 35 se completează cu alin. (2¹) și (6) cu următorul cuprins:

„(2¹) Pe pagina web oficială a Autorității se păstrează toate actele de constatare emise de inspectori.”

(6) În termen de 30 de zile de la emitere, vicepreședintele Autorității poate, prin decizie motivată, revoca din oficiu actul de constatare care a fost emis cu încălcarea gravă a legii sau a metodologiei de efectuare a controlului. În acest caz, dosarul de control se redistribuie aleatoriu în vederea continuării controlului de către un alt inspector de integritate. Decizia de revocare nu se supune nici unei căi de atac. Decizia de revocare se publică în termen de 5 zile lucrătoare pe pagina web oficială a Autorității.”

24. La art. 36:

alin. (1) textul „sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta” se substituie cu cuvintele „și de ale persoane drepturile cărora sunt afectate nemijlocit prin actul de constatare.”

se completează cu alin. (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul anulării de către instanța de judecată a actului de constatare pe motive de procedură, iar termenul de efectuare a controlului nu a expirat, inspectorul de integritate reia controlul. Pe perioadă examinării cauzei în judecată, termenul de efectuare a controlului se suspendă.

(4) Dacă apar circumstanțe esențiale noi care nu au fost cunoscute inspectorul de integritate, iar termenul de efectuare a controlului nu a expirat, vicepreședintele Autorității dispune reluarea controlului.”

25. Art. 37 alin. (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Controlul poate fi inițiat în termen de trei ani de la admiterea conflictului de interese, a încălcării restricției sau a limitării. În cazul stării de incompatibilitate, controlul poate fi inițiat pe toată perioada stării de incompatibilitate, precum și în termen de 3 ani de la încetarea incompatibilității.”

26. La art. 39:

alin (1) lit. b) va avea următorul cuprins:

„b) emite un act de constatare în care, după caz, dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 alin. (1) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale”.

alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea informează conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării despre încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.”

la alin. (4), textul „Din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv,” se exclude.

27. Anexa se abrogă.

Art. IV. – Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245–246, art. 513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art. 2:

definiția beneficiarului efectiv va avea următorul cuprins:

„*beneficiar efectiv* – beneficiarul efectiv, așa cum acesta este definit în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”

definiția diferenței substanțiale va avea următorul cuprins:

„*diferență substanțială* – diferența cumulativă ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie între modificări intervenite în avere, inclusiv cea înregistrată pe numele altor persoane, cheltuieli și venituri legale realizate de subiectul declarării,

membrii săi de familie și concubinul/concubina, în perioada deținerii calității de subiect al declarării a persoanei supuse controlului;

în definiția interesului personal textul „, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale” se exclude;

2. Art. 3 alin. (1):

la lit. c) cuvintele „din rândul profesorilor” se exclud

se completează cu lit. c¹) cu următorul cuprins: „c¹) membrii Consiliului de administrație a Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar.”

3. Art. 4 va avea următorul cuprins:

„Articolul 4. Obiectul declarării

(1) Subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară orice:

a) venit obținut de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent, inclusiv despăgubirile de asigurare;

b) mijloc de transport și bun imobil, inclusiv construcțiile nefinalizate, din țară și de peste hotare, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia;

c) numerar în monedă națională sau în valută străină deținut de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia care depășește echivalentul a 10 salarii medii pe economie;

d) activ financiar deținut de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, sunt, inclusiv în conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții sau asigurări, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale, alte active financiare, dacă valoarea unitară a fiecăruia depășește 2 salarii medii pe economie;

e) bun deținut de către subiectul declarării personal sau de către membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, sub formă de metale și/sau pietre prețioase, obiectele de artă și de cult, colecțiile de artă, numismatică, filatelie, arme sau alte bunuri, a căror valoare unitară depășește 10 salarii medii pe economie;

f) drept patrimonial deținut de către subiectul declarării personal sau de membrii familiei, concubinul/concubina lui care decurg din drepturi de autor, brevete sau drepturi de proprietate intelectuală;

g) categoriile menționate la lit. a)-f), n)-p) a căror beneficiar efectiv este subiectul declarării, membrii familiei sale, concubinul/concubina acestuia;

h) mijloc de transport și bun imobil menționate la lit. b) transmis altei persoane în folosință, cu titlu oneros sau gratuit, în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește 10 salarii medii pe economie;

i) împrumut oferit de către subiectul declarării și membrii familiei lui, inclusiv concubinul/concubina acestuia, altor persoane, a căror valoare unitară depășește 10 salarii medii pe economie;

j) servicii de același tip, cu excepția celor comunale, și lucrări de același tip procurate de către subiectul declarării și membrii de familie, concubin/concubină,

sau de către alte persoane pentru acestea, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 5 salarii medii lunare pe economie;

k) activ virtual, în sensul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, a cărei valoare totală la data declarării depășește un salariu mediu lunar pe economie;

l) datorie a subiectului declarării, a membrilor de familie sau a concubinului/concubinei acestuia, inclusiv cele sub formă de credit, gaj, ipotecă, garanție, dacă valoarea ei inițială depășește 10 salarii medii pe economie și suma restituită pe parcursul anului fiscal precedent;

m) cotă-parte/acțiune în capitalul social al unui agent economic deținute de subiectul declarării personal sau de membrii familiei, concubinul/concubina acestuia;

n) calitate de membru al organelor de conducere, administrare, revizie sau control al organizațiilor necomerciale și comerciale, deținută de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia;

o) contract, inclusiv de asistență juridică, de consultanță, civile, încheiate de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv de către persoanele juridice în care aceștia sunt beneficiari efectivi, și aflat în perioada declarării, finanțat din bugetul de stat, din bugetul local și din fonduri externe ori încheiat cu organizații cu capital de stat.

(2) În declarație se declară valoarea reală a bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate și care au fost dobândite după anul 2018 inclusiv, adică prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora, precum și valoarea de piață a acestor bunuri la ziua dobândirii.

(3) Pentru bunurile imobile pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, este declarată valoarea cadastrală a bunului sau valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia, dacă bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale. Pentru bunurile mobile dobândite în proprietate până în anul 2017 inclusiv se declară valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia.

(4) Se exceptează de la declarare cadourile primite de către subiectul declarării din partea membrilor familiei lui, concubinului/concubinei, indiferent de valoare. De asemenea, se exceptează de la declarare cadourile primite de către subiectul declarării, membrul familiei lui, concubinul/concubina din partea părinților, socrilor, fraților, surorilor sau copiilor majori, dacă valoarea cumulativă a cadourilor primite de fiecare pe parcursul anului nu depășește 10 salarii medii pe economie.”

4. Art. 5 alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Subiecții declarării sânt obligați, în condițiile prezentei legi, să își declare averea și interesele personale în conformitate cu modelul declarației aprobate de Autoritatea Națională de Integritate.”

5. Art. 6 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 6.** Termenul de depunere a declarației

(1) Declarația se depune anual, până în data de 31 martie, indicându-se veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul precedent, precum și activele

financiare, bunurile deținute și interesele personale și datoriile avute la data depunerii declarației.

(2) În cazul angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, declarația se depune în termen de 30 de zile de la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, indicându-se veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul precedent, și activele financiare, bunurile deținute și interesele personale și datoriile avute la data angajării, validării mandatului ori numirii.

(3) După încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu, subiectul declarării este obligat să depună declarația în termen de 30 de zile de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu. În declarație se vor indica veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal curent, și activele financiare, bunurile și interesele personale avute la data încetării mandatului sau a raporturilor de serviciu.

(4) În cazul detașării, realegerii, schimbării funcției, inclusiv prin numire sau alegere într-o funcție de demnitate publică, nu se depune declarația prevăzută la alin. (2) și (3).

(5) Subiectul declarării care, în conformitate cu legislația în vigoare, are raporturile de muncă sau de serviciu suspendate depun declarația în termen de 30 de zile după reîncadrarea în funcție, indicând în declarație veniturile obținute și cheltuielile realizate împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui pe parcursul întregii perioade nedeclarate, și activele financiare, bunurile și interesele personale avute la data reîncadrării în funcție.

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică în cazul în care reîncadrarea în funcție are loc în anul în care a început suspendarea.”

6. Art. 7:

la alin. (1) textul „ , în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr.1” se exclude;

la alin. (7) textul „ , conform modelului prevăzut în anexa nr.1” se exclude;

7. Art. 7¹ alin (2):

la lit. a), textul „ , conform modelului prevăzut în anexa nr.2” se exclude;

la lit. b), textul „ , conform modelului prevăzut în anexa nr.3” se exclude;

8. Art. 9:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea Națională de Integritate publică declarațiile depuse pe pagina sa web oficială într-un format ce permite prelucrarea automatizată a datelor (open data), asigurând accesul permanent la acestea în decurs de 15 ani de la data depunerii, cu excepția datelor prevăzute la alin. (2) și (3).”.

la alin. (2), cuvintele „serviciilor procurate” se substituie cu cuvintele „serviciilor medicale procurate”

9. Art. 12 se completează cu alin. (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În cazul în care membrul organului colegial se află în conflict de interese real, prevederile art. 12 alin. (4)–(5) și art. 14 nu se aplică. Subiectul declarării

informează organul colegial despre natura conflictului de interese și nu participă la luarea deciziei.”

10. Art. 19¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19¹. Restricții cu privire la achiziționarea, folosirea și înstrăinarea averii**

(1) Subiectul declarării nu poate:

a) folosi mai mult de 30 de zile în decursul unui an, cu titlu gratuit sau la un preț considerabil mai mic decât cel de piață, mijloace de transport și bunuri imobile, cu excepția celor care aparțin companiilor sale, membrilor familiei sale, concubinului/concubinei, copiilor majori, părinților, socrilor, bunecilor, fraților/surorilor;

b) să locuiască mai mult de 12 luni în construcții care nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile;

c) folosi în Republica Moldova mijloace de transport care nu îi aparțin și sunt înregistrate în străinătate;

d) procura la un preț considerabil mai mic sau înstrăina la un preț considerabil mai mare decât cel de piață bunuri a căror valoare reală depășește un salariu mediu pe economie, cu excepția tranzacțiilor încheiate cu membrii familiei, concubinul/concubina, copii lor majori, părinții, socrii, bunecii, frații/surorile;

e) încălca regulile stabilite cu privire la primirea cadourilor de către agenții publici;

f) încalcă altor restricții prevăzute de lege.

(2) Veniturile obținute și cheltuielile realizate cu încălcarea interdicțiilor prevăzute la alin. (1) nu sunt considerate legale în contextul controlului averii și a intereselor personale.”

11. Art. 23:

alin. (6) - (8) vor avea următorul cuprins:

„(6) Subiectul controlului, inclusiv din funcție publică electivă, constatat cu avere nejustificată sau în privința căruia s-a emis un act de constatare în condițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate este decăzut din dreptul de a exercita orice funcție menționată la art. 3 alin. (1) al Legii nr. 133/2016 privind declararea a averii și a intereselor personale pe o perioadă de 3 ani.

(7) Interdicțiile prevăzute la alin. (6) încep să curgă din data rămânerii definitive a actului de constatare.

(8) Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție care derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, care este publicat pe pagina web oficială a Autorității.”

la alin. (9) textul „art. 27 alin. (7)” se substituie cu textul „art. 27 alin. (11)”.

12. Anexele se abrogă.

Art. V. – Legea integrității nr. 82/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 229–243, art. 360), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art. 25 alin. (4) lit. a) va avea următorul cuprins:
„Verificarea depunerii în termen a declarațiilor de avere și interese personale”;

2. Art. 30 după cuvintele „în verificarea” se completează cu cuvintele „depunerii în termen”;

3. Art. 31¹ se abrogă.

Art. VI. - Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.441-447/715, cu modificările ulterioare) se modifică după cum urmează:

La anexa nr.3 :

1. Tabelul 1, Compartimentul Funcțiile de demnitate publică (A1), titlul „Curtea de Conturi, Consiliul Concurenței și Comisia Electorală Centrală” se expune în următoarea redacție „Curtea de Conturi, Consiliul Concurenței, Comisia Electorală Centrală și Autoritatea Națională de Integritate”,

2. Tabelul 2, Compartimentul 2. Funcții publice de conducere, se completează cu următoarele poziții:

<i>Codul funcției</i>	<i>Denumirea funcției</i>	<i>Clasa de salarizare</i>	<i>Coeficientul de salarizare</i>
	Inspector de integritate, șef direcție generală	105	8,80
	Inspector de integritate, șef direcție	104	8,62
	Inspector de integritate, șef direcție în cadrul direcției generale	103	8,44
	Inspector de integritate, șef secție	102	8,26
	Inspector de integritate, șef secție în cadrul direcției	101	8,09
	Inspector de integritate, șef serviciu	100	7,93

3. Notele la tabel se completează cu punctul 17 cu următorul cuprins:

„17. Clasele de salarizare pentru funcțiile publice cu statut special, funcțiile publice de conducere și de execuție din cadrul Autorității Naționale de Integritate se majorează față de cele stabilite în tabel după cum urmează:

- cu 10 clase succesive - pentru funcțiile cu statut special de conducere și pentru funcțiile publice de conducere;

- cu 15 clase succesive - pentru funcțiile cu statut special de execuție și pentru funcțiile publice de execuție.”.

Art. VII - Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.510-513/915) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10:

1) litera c) liniuța a doua sintagma „al Autorității Naționale de Integritate” se exclude;

2) litera e) se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins:

„ - personalul, inclusiv cu funcții de demnitate publică din cadrul Autorității Naționale de Integritate;”.

Art. VIII. (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția **Art. VI** și **Art. VII** care lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Consiliul de Integritate și Autoritatea Națională de Integritate în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative este elaborat de către un grup de deputații din Parlamentul Republicii Moldova în condițiile art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea perfecționării cadrului normativ privind funcționarea Autorității Naționale de Integritate (ANI), prevenirea situațiilor de conflicte de interese, incompatibilități, restricții și limitări ale subiecților declarării, precum și declararea corectă/corespunzătoare a averii și intereselor personale a subiecților vizați cu astfel de obligații. De asemenea, proiectul de lege propune fortificarea rolului inspectorului de integritate în procesul de efectuare a controlului averii și intereselor personale, prin acordarea unor pârghii suplimentare precum și asigurarea unei cooperări eficiente cu organele de ocrotire a normelor de drept în procesul efectuării controlului averii și intereselor personale.

Conform prevederilor Legii nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, ANI trebuie să asigure integritatea și prevenirea corupției în rândul persoanelor care exercită funcții publice sau funcții de demnitate publică prin realizarea unui control efectiv al averii și al intereselor personale în privința subiecților menționați, precum și un control veritabil privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Unele acțiuni de control al averii și intereselor personale inițiate de ANI nu au o finalitate și nu produc rezultate vizibile din lipsa de acțiune promptă din partea ANI sau se tergiversează examinarea acestora în privința dosarelor de rezonanță a persoanelor cu funcții de demnitate publică din motive că ANI nu dispune de pârghii suficiente pentru a asigura realizarea misiunii sale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Printre principalele reglementări propuse de prezentul proiect de lege, se evidențiază următoarele elemente care vin să fortifice rolul vicepreședintelui ANI, a inspectorului de integritate, să stabilească limite clare pentru efectuarea controalelor averii și intereselor personale, precum și să instituie unele elemente noi pentru a asigura declararea la valoare reală a averii și a intereselor personale a subiecților declarării.

Articolul 278¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă se completează cu prevederea că „În cazul contestării actului de constatare, Autoritatea Națională de

Integritate poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.”

Prin modificările operate la art. 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14 În Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate se delimitează și se concretizează atribuțiile ANI și Consiliul de Integritate, inclusiv în raport cu Parlamentul și modul de desemnare și de numire a Președintelui și Vicepreședintelui ANI, precum și atribuțiile Președintelui și Vicepreședintelui ANI.

Prin modificările la art. 7 și 8 din Legea nr.132/2016 se concretizează atribuțiile ANI în domeniile asigurării controlului averii și al intereselor personale, respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, precum și în domeniul asigurării bunei organizări a ANI și administrării activității de promovare a integrității subiecților declarării.

Modificarea operată la art. 8 alin. (2) din Legea nr.132/2016 propune ca structura și efectivul-limită al ANI să fie stabilite printr-o hotărâre a Parlamentului, la propunerea președintelui ANI, pentru a asigura o independență a ANI față de factorul politic.

Modificările la art. 9 și 11 prevăd modificarea procedurii de selectare a candidaților la funcția de președinte și vicepreședinte al ANI și de numire în funcție. La art. 9 se modifică modul de selectare a vicepreședintelui ANI.

La art. 11 se propune o delimitare de atribuții dintre ANI și Consiliul de Integritate.

La art. 14 se propune ca formularul Declarației de avere și interese personale să fie aprobat de președintele ANI, precum și se stabilesc atribuțiile vicepreședintelui ANI în cadrul verificării prealabile a sesizărilor și procedurilor de control.

Modificările la art. 17, 18, 19, 20 și 24 au scopul consolidării instituției inspectorului de integritate sub aspectul statutului, cerințelor de numire în funcție, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor, precum și răspunderii disciplinare a acestora.

Cât privește procedura de control al averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se propune modificarea art. 26, 28 alin. (2), 29 alin. (1), 30 31, 32-37, 39. Se propune abrogarea art. 27. Controlul declarațiilor de avere și interese personale, la art. 28 alin. (2) se concretizează temeiurile de inițiere a controlului averii și al intereselor personale din oficiu. La art. 30 alin. (2) se stabilesc cazurile de redistribuire a sesizărilor și a dosarelor de control nefinalizate.

Prevederile art. 33 alin. (4), (5) concretizează modalitatea efectuării controlului averii și intereselor personale. Alineatul (14) se completează cu propoziția: „Termenul efectuării controlului se suspendă conform Codului administrativ al Republicii Moldova.”

Prin modificările operate la art. 34 se acordă competența inspectorului de integritate la alin. (3) să dispună încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute legal, cheltuielile realizate și averea dobândită și la art. „(3¹) să inițieze procedura contravențională și aplicarea sancțiunii

contravenționale dacă constată includerea în declarația de avere și interese personale a datelor incomplete sau eronate, inclusiv a veniturilor inexistente, care a rezultat în nedeclararea corespunzătoare a averii sau a veniturilor în valoare ce depășește două salarii medii lunare pe economie.

Articolul 35 se completează cu un alineat nou prin care în termen de 30 de zile de la emitere, vicepreședintele Autorității poate, prin decizie motivată, revoca din oficiu actul de constatare care a fost emis cu încălcarea gravă a legii sau a metodologiei de efectuare a controlului. În acest caz, dosarul de control se redistribuie aleatoriu în vederea continuării controlului de către un alt inspector de integritate. Decizia de revocare nu se supune nici unei căi de atac.

Articolul 36 se completează cu prevederi privind cazurile în care se poate relua controlul.

Modificările la art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale se referă la expunerea în nouă redacție a noțiunilor de „beneficiar efectiv” în sensul cum acesta este definit în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și „diferența substanțială”.

Articolul 3 se completează cu noi subiecți ai declarării averii și intereselor personale.

La articolul 4 se detaliază și se concretizează obiectul declarării, la art. 6 se concretizează termenele de depunere a declarației.

Articolul 19¹ stabilește restricții cu privire la achiziționarea, folosirea și înstrăinarea averii.

Prin modificările art. 23 alin. (6) se stabilește că subiectul controlului, inclusiv din funcție publică electivă, constatat cu avere nejustificată sau în privința căruia s-a emis un act de constatare în condițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate este decăzut din dreptul de a exercita orice funcție menționată la art. 3 alin. (1) al Legii nr. 133/2016 privind declararea a averii și a intereselor personale pe o perioadă de 3 ani.

Prin modificare, Legea integrității nr. 82/2017 se ajustează la prevederile Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale privind atribuțiile ANI. Se propune abrogarea art. 31¹. „Certificatul de integritate” din Legea integrității nr. 82/2017

Proiectul de lege propune modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Se propune completarea anexei nr. 3, tabelul 2 Compartimentul 2. cu funcții publice de conducere, după cum urmează:

Codul funcției	Denumirea funcției	Clasa de salarizare	Coeficientul de salarizare
	Inspector de integritate, șef direcție generală	105	8,80
	Inspector de integritate, șef direcție	104	8,62

	Inspector de integritate, șef direcție în cadrul direcției generale	103	8,44
	Inspector de integritate, șef secție	102	8,26
	Inspector de integritate, șef secție în cadrul direcției	101	8,09
	Inspector de integritate, șef serviciu	100	7,93

De asemenea, notele la tabel se completează cu punctul 17 cu următorul cuprins:

„17. Clasele de salarizare pentru funcțiile publice cu statut special, funcțiile publice de conducere și de execuție din cadrul Autorității Naționale de Integritate se majorează față de cele stabilite în tabel după cum urmează:

- cu 10 clase succesive - pentru funcțiile cu statut special de conducere și pentru funcțiile publice de conducere;

- cu 15 clase succesive - pentru funcțiile cu statut special de execuție și pentru funcțiile publice de execuție.”

De asemenea, se propune modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului dat necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de lege se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită operarea unor modificări în alte acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege urmează a fi expertizat de Centrul Național Anticorupție în condițiile legii.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în condițiile legii.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține nici un aspect ce vizează reglementarea activității de întreprinzător, respectiv, nu este necesară elaborarea Analizei Impactului de Reglementare (AIR).

Olesia Stancu Stancu